

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته معماری (گرایش معماری منظر)

تحلیلی پیرامون

معماری منظر باغ - کاخهای تاریخی تغییر کاربری یافته

نمونه موردی: زندان قصر - تهران

رضا عبادی رجلی

استاد راهنما:

دکتر محمد رضا پورجعفر

استاد مشاور:

دکتر محبتی انصاری

شهریورماه ۱۳۸۷

تقدیم به:

مادر عزیز، مهربان و فداکارم.

با سپاسگزاری از :

استاد راهنمایم، جناب آقای دکتر محمدرضا پورجعفر به خاطر راهنمایی های ارزشمندشان در مراحل انجام رساله و همچنین حمایت های بی دریغ شان در طول مدت تحصیل
استاد مشاورم جناب آقای دکتر مجتبی انصاری برای رهنمودهای ارزنده اشان
اساتید بزرگوار دوره تحصیلات تکمیلی در دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس

و قدردانی از تمام دوستان عزیزى که در انجام این رساله مرا یاری نمودند :

سارا مجدی

برادر عزیزم مرتضی

محمود ایوبی زاده، سلیم جبارزاده، محسن تشویق

مهدی فاطمی، احسان رنجبر، محمدرضا مهربانی گلزار، کیوان خلیجی

علی رحمانی، فرید غفاری

محمود تیموری، آرش زاهدان

و پژوهشکده نظر

چکیده

باغ های تاریخی بخش مهمی از هویت تاریخی یک سرزمین هستند. در این میان باغ سازی ایرانی نیز با شاخصه ها و ویژگی های خاص خود همواره به عنوان یکی از شاخص ترین سبک های باغ سازی در میان الگوهای باغ سازی سرزمین های دیگر خود را مطرح کرده است.

نگاه به عمده باغ های تاریخی ایران حکایت از آن دارد که نقش حاکمان از مهمترین عوامل شکل گیری باغ ها بوده و در بسیاری موارد به عنوان یک فضای تفریحی مورد استفاده قرار می گرفته اند. متناسب با این کاربرد باغ ها کوشک هایی نیز در نظر گرفته شده است. در پاره ای موارد این کوشک توسعه یافته و شکلی شبیه به کاخ یا قصر پیدا می کند و بر ویژگی حکومتی بودن باغ تاکید می کند. نمونه های بارز این تعریف از باغ ایرانی را در دوره قاجار به وضوح می توان مشاهده کرد.

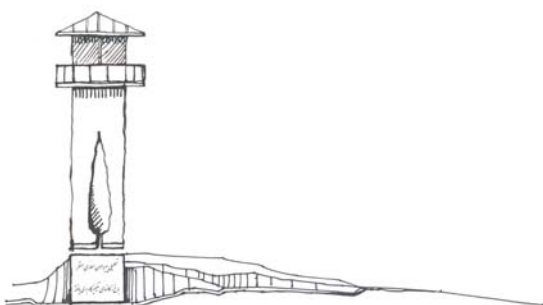
تحلیل تحولات تاریخی باغ های ایرانی نشان می دهد که پاره ای از این باغ ها در دوره های مختلف و بنا به مقتضیات زمان تغییر کاربری داده و عمدتاً به کاربری های نامتناسبی همچون پادگان های نظامی، زندان و ... تبدیل گردیده اند. هر چند که در دوره معاصر نمی توان کاربری اولیه باغ را برای آن متصور شد ولی این فضاهای تغییر کاربری یافته می توانند با تبدیل به فضاهای جمعی کاربری متناسب با هویت اولیه باغ پیدا کرده و در عین حال با این وسیله در راه حفظ میراث فرهنگی گام برداشت.

زندان قصر تهران نیز از جمله این باغ های تاریخی است که در ابتدا قصر فتحعلی شاه قاجار بوده و در زمان رضا شاه به زندان تبدیل شده و نه تنها کاربری اولیه خود را از دست داده بلکه پتانسیل های این فضا در دستیابی به یک فضای جمعی نادیده گرفته شده است.

روش اصلی در انجام این تحقیق، روش توصیفی-تحلیلی است. البته باید گفت که متناسب با ماهیت هر بخش از روش های تحقیق تاریخی و مقایسه ای نیز بهره گیری شده است.

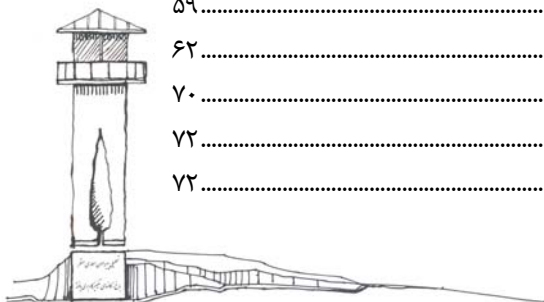
مجموع داده های به دست آمده از تجزیه و تحلیل سایت زندان قصر، حوزه های فراگیر، ساختار کلی اجتماعی محدوده اطراف آن از یک سو و پتانسیل های طراحی درون محدوده زندان - که از منشا باغ تاریخی باقی مانده است- از سوی دیگر زمینه لازم برای طراحی یک فضای جمعی و تغییر کاربری مجموعه زندان را فراهم می آورد. این رساله با جمع بندی نتایج بدست آمده از مبانی نظری در این حوزه و ترکیب آن برآیندهای بدست آمده از شناخت و تحلیل وضع موجود با تعیین اهداف و راهبردهای طراحی به سمت برنامه ریزی فیزیکی و یک طرح پیشنهادی گام برمی دارد.

کلمات کلیدی: باغ تاریخی، تغییر کاربری، زندان قصر، معماری منظر

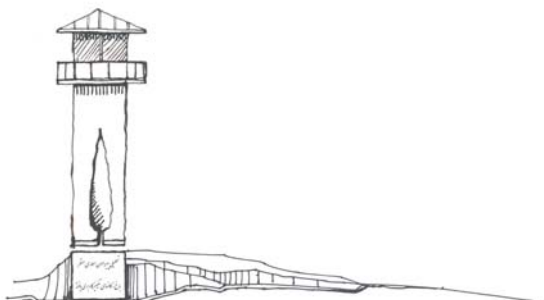

فهرست عناوین

- ۱- مفاهیم و تعاریف ۴
- ۱-۱- مقدمه ۴
- ۲-۱- مفاهیم منظر ۴
- ۳-۱- تعریف منظر ۵
- ۴-۱- دیدگاههای محیط و منظر ۶
- ۵-۱- انسان ۸
- ۶-۱- ادراک محیط و منظر ۸
- ۷-۱- مکان ۹
- ۸-۱- فضای جمعی ۱۲
- ۹-۱- نتیجه گیری ۱۳
- ۲- باغ تاریخی - منشورها، بیانیه ها و دیدگاههای میراث فرهنگی ۱۴
- ۱-۲- مقدمه ۱۴
- ۲-۲- باغ تاریخی ۱۴
- ۳-۲- پیشینه حفاظت از باغ های تاریخی ۱۵
- ۴-۲- توصیه نامه حفظ و حراست زیبایی و ویژگی های چشم اندازها و محوطه ها، ۱۹۶۲، پاریس ۱۵
- ۵-۲- منشور ونیز، ۱۹۶۴ ۱۷
- ۶-۲- توصیه نامه حفاظت ملی میراث فرهنگی و طبیعی (۱۹۷۲) ۱۷
- ۷-۲- منشور فلورانس - مصوب دسامبر ۱۹۸۲ - ایکوموس ۱۸
- ۸-۲- بیانیه مکزیکوسیتی ۱۹۹۹ ۲۱
- ۹-۲- موادی از قانون حفظ آثار عتیقه (مصوب ۱۳ آبان ۱۳۰۹ شمسی) ۲۲
- ۱۰-۲- اصول و سیاست های برخورد با مجموعه تاریخی ۲۲
- ۱۱-۲- ساختارهای جدید در محیط های تاریخی ۲۸
- ۱۲-۲- نتیجه گیری ۲۹
- ۳- باغ ایرانی و نمونه های تغییر کاربری یافته آن در تهران ۳۰
- ۱-۳- مقدمه ۳۰
- ۲-۳- تاریخچه مختصر هنر باغ سازی در ایران ۳۰
- ۳-۳- گونه شناسی باغ ایرانی ۳۴
- ۴-۳- هندسه باغ ایرانی ۳۸
- ۵-۳- عناصر و اجزای باغ ایرانی ۴۱
- ۶-۳- اصول طراحی باغ ایرانی ۴۴
- ۷-۳- نمونه های تغییر کاربری یافته باغ- کاخهای های تهران ۴۶
- ۸-۳- نتیجه گیری ۵۶
- ۴- بررسی تغییر کاربری در نمونه های مشابه ۵۸
- ۱-۴- مقدمه ۵۸
- ۲-۴- حفره های شهری ۵۸
- ۳-۴- نمونه های داخلی ۵۹
- ۴-۴- نمونه های خارجی ۶۲
- ۵-۴- نتیجه گیری ۷۰
- ۵- مطالعات بستر طرح ۷۲
- ۱-۵- پیشینه تاریخی تهران ۷۲

۷۳.....	۲-۵- ویژگی های محیطی تهران.....
۷۴.....	۳-۵- اقلیم.....
۷۵.....	۴-۵- منابع آبهای سطحی و زیرزمینی
۷۶.....	۵-۵- موقعیت منطقه در رابطه با شهر تهران.....
۷۶.....	۶-۵- موقعیت زندان قصر
۷۷.....	۷-۵- مطالعات طرحهای بالادست
۸۰.....	۸-۵- دسترسی ها و شبکه ارتباطات سایت
۸۱.....	۹-۵- همجواری های سایت
۸۱.....	۱۰-۵- بررسی و تحلیل اجمالی سابقه تحولات و گسترش کالبدی منطقه
۸۹.....	۱۱-۵- تحلیل و تبیین علل اصلی در شکل گیری و تحولات کالبدی منطقه
۹۱.....	۱۲-۵- مطالعات کلیات نحوه استفاده از زمین.....
۹۴.....	۱۳-۵- ساختار جمعیتی.....
۹۵.....	۱۴-۵- سطح فضای عمومی و سبز در طرحهای بالا دست.....
۹۶.....	۱۵-۵- معرفی قصر قاجار.....
۱۰۵.....	۱۶-۵- نتیجه گیری
۱۰۶.....	۶- طراحی.....
۱۰۶.....	۱-۶- تشریح روند طراحی.....
۱۰۷.....	۲-۶- تحلیل سایت.....
۱۲۲.....	۳-۶- برنامه ریزی کمی و کیفی
۱۲۴.....	۴-۶- راهبردهای طراحی
۱۲۵.....	۵-۶- طرح

فهرست مطالب

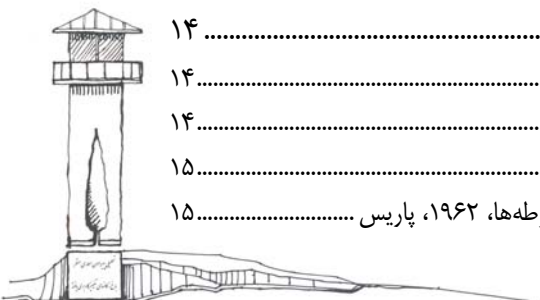
۱	مقدمه
۱	تعریف مساله
۱	اهداف و سوالات اصلی تحقیق
۲	پیش فرض های تحقیق
۲	نوع تحقیق
۲	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۲	روش تحقیق
۲	شیوه های گردآوری اطلاعات
۲	قلمرو تحقیق
۲	فرایند تحقیق

۱- مفاهیم و تعاریف

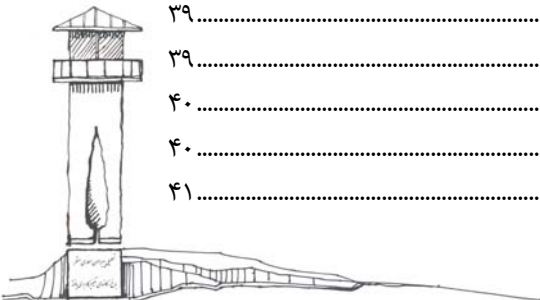
۴	۱-۱- مقدمه
۴	۲-۱- مفاهیم منظر
۵	۳-۱- تعریف منظر
۵	۱-۳-۱- منظر دارای ساختار عینی
۵	۲-۳-۱- منظر دارای ساختاری ذهنی - بیان کننده فرهنگ و تاریخ
۶	۴-۱- دیدگاههای محیط و منظر
۸	۵-۱- انسان
۸	۱-۵-۱- نیازهای انسان
۸	۶-۱- ادراک محیط و منظر
۹	۱-۶-۱- جنبه های حسی ادراک
۹	۲-۶-۱- جنبه های زمانی ادراک
۹	۷-۱- مکان
۹	۱-۷-۱- مکان سازی
۱۰	۲-۷-۱- حس مکان
۱۰	۳-۷-۱- مکانیت
۱۱	۱-۳-۷-۱- عوامل ایجاد مکانیت
۱۱	۱-۱-۳-۷-۱- کالبد (فرم و ویژگیهای فیزیکی، سیمای محیط و...)
۱۱	۲-۱-۳-۷-۱- کارکرد، (یا نوع فعالیتی که در فضا روی می دهد)
۱۱	۳-۱-۳-۷-۱- تاریخ گرایی
۱۲	۸-۱- فضای جمعی
۱۳	۹-۱- نتیجه گیری

۲- باغ تاریخی - منشورها، بیانیه ها و دیدگاههای میراث فرهنگی

۱۴	۱-۲- مقدمه
۱۴	۲-۲- باغ تاریخی
۱۵	۳-۲- پیشینه حفاظت از باغ های تاریخی
۱۵	۴-۲- توصیه نامه حفظ و حراست زیبایی و ویژگی های چشم اندازها و محوطه ها، ۱۹۶۲، پاریس

- ۱۶-۴-۲- اقدامات حفاظتی ۱۶
- ۱۶-۴-۲- سرپرستی و نظارت عمومی ۱۶
- ۱۷-۴-۲- بکارگیری اقدامات حفاظتی ۱۷
- ۵-۲- منشور ونیز، ۱۹۶۴ ۱۷
- ۶-۲- توصیه‌نامه حفاظت ملی میراث فرهنگی و طبیعی (۱۹۷۲) ۱۷
- ۷-۲- منشور فلورانس - مصوب دسامبر ۱۹۸۲- ایکوموس ۱۸
- ۱-۷-۲- تعاریف و اهداف ۱۹
- ۲-۷-۲- نگهداری، حفاظت، مرمت، بازسازی ۱۹
- ۳-۷-۲- نگهداری و حفاظت ۱۹
- ۴-۷-۲- حمایت قانونی و اداری ۲۱
- ۸-۲- بیانیه مکزیکوسیتی ۱۹۹۹ ۲۱
- ۹-۲- موادی از قانون حفظ آثار عتیقه (مصوب ۱۳۰۹ شمسی) ۲۲
- ۱۰-۲- اصول و سیاست های برخورد با مجموعه تاریخی ۲۲
- ۱-۱۰-۲- مقدمه ۲۲
- ۲-۱۰-۲- فرایند حفاظتی ۲۶
- ۱-۲-۱۰-۲- نگهداری ۲۶
- ۲-۲-۱۰-۲- مرمت ۲۶
- ۳-۲-۱۰-۲- بازسازی ۲۷
- ۴-۲-۱۰-۲- تغییر کاربری ۲۷
- ۵-۲-۱۰-۲- انجام طرح حفاظتی ۲۷
- ۱۱-۲- ساختارهای جدید در محیط های تاریخی ۲۸
- ۱۲-۲- نتیجه گیری ۲۹
- ۳- باغ ایرانی و نمونه های تغییر کاربری یافته آن در تهران ۳۰
- ۱-۳- مقدمه ۳۰
- ۲-۳- تاریخچه مختصر هنر باغ سازی در ایران ۳۰
- ۱-۲-۳- باغ سازی پیش از اسلام ۳۰
- ۲-۲-۳- باغ سازی در دوران اسلامی ۳۲
- ۳-۳- گونه شناسی باغ ایرانی ۳۴
- ۱-۳-۳- گونه های باغ ایرانی از نظر اصول و ترکیب ۳۴
- ۲-۳-۳- گونه های باغ ایرانی از نظر طرح و بستر ساخت ۳۴
- ۱-۲-۳-۳- باغهای مسطح و کم شیب ۳۴
- ۲-۲-۳-۳- باغهای شیب دار و صفا بندی شده ۳۴
- ۳-۲-۳-۳- باغهای احدائی در زمینهای عارضه دار ۳۵
- ۳-۳-۳- گونه های باغ ایرانی از نظر عملکرد و اجزاء ۳۵
- ۴-۳- هندسه باغ ایرانی ۳۸
- ۱-۴-۳- پلان ۳۹
- ۲-۴-۳- خیابان بندی ۳۹
- ۳-۴-۳- محور اصلی ۴۰
- ۴-۴-۳- باغچه بندی ۴۰
- ۵-۳- عناصر و اجزای باغ ایرانی ۴۱

۳-۵-۱- آب ۴۱

۳-۵-۲- گیاه در باغ ایرانی ۴۱

۳-۵-۳- دیوار ۴۲

۳-۵-۴- عمارت سردر ۴۲

۳-۵-۵- هشتی، پرس ۴۳

۳-۵-۶- کوشک و عمارت اصلی باغ ۴۳

۳-۵-۷- صفه، سکو، پلکان ۴۳

۳-۵-۸- عمارت اندرونی ۴۳

۳-۵-۹- فضای خدماتی و جنبی ۴۴

۳-۶-۱- اصول طراحی باغ ایرانی ۴۴

۳-۶-۲- سلسله مراتب ۴۴

۳-۶-۳- تقارن ۴۴

۳-۶-۴- مرکزیت ۴۴

۳-۶-۵- ریتم ۴۵

۳-۶-۵- استقلال و تشخیص فضاها ۴۵

۳-۶-۶- تنوع در وحدت، وحدت در تنوع ۴۵

۳-۶-۷- طبیعت گرایی و بهره گیری از منظر ۴۵

۳-۶-۸- نورپردازی در باغ ۴۶

۳-۷-۱- نمونه های تغییر کاربری یافته باغ - کاخهای های تهران ۴۶

۳-۷-۱- نگارستان ۴۶

۳-۷-۱-۱- سیر تغییر کاربری باغ نگارستان ۴۷

۳-۷-۲- دوشان تپه ۴۸

۳-۷-۳- قصر فیروزه ۴۹

۳-۷-۴- نظامیه ۴۹

۳-۷-۵- سلطنت آباد ۵۰

۳-۷-۶- باغ فردوس ۵۱

۳-۷-۷- عشرت آباد ۵۲

۳-۷-۸- عمارت و باغ مسعودیه ۵۳

۳-۷-۸-۱- سیر تغییر کاربری عمارت و باغ مسعودیه ۵۴

۳-۷-۹- باغ شاه ۵۵

۳-۷-۱۰- کاخ صاحبقرانیه ۵۵

۳-۸- نتیجه گیری ۵۶

۴- بررسی تغییر کاربری در نمونه های مشابه ۵۸

۴-۱- مقدمه ۵۸

۴-۲- حفره های شهری ۵۸

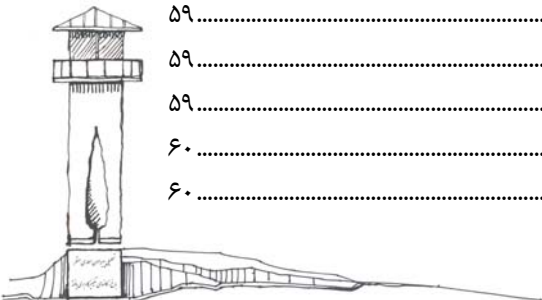
۴-۳- نمونه های داخلی ۵۹

۴-۳-۱- باغ و خانه هنرمندان ۵۹

۴-۳-۱-۱- تغییر کاربری ۵۹

۴-۳-۱-۲- نحوه ساماندهی باغ هنرمندان ۶۰

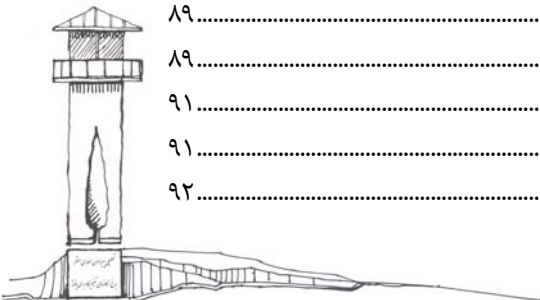
۴-۳-۲- باغ امیر احمدی ۶۰

- ۶۱-۳-۳-۴- فرهنگسرای خاوران و بهمن.....
- ۶۲-۴-۴- نمونه های خارجی.....
- ۶۲-۱-۴-۴- پارک سیتروئن - پاریس.....
- ۶۵-۲-۴-۴- پارک فرهنگی کودکان.....
- ۶۶-۳-۴-۴- پروژه اشتونگارت ۲۱.....
- ۶۸-۴-۴-۴- پارک دوسبورگ نورد.....
- ۶۹-۵-۴-۴- پارک تجاری نورداسترن.....
- ۷۰-۵-۴- نتیجه گیری.....

۵- مطالعات بستر طرح..... ۷۲

- ۷۲-۱-۵- پیشینه تاریخی تهران.....
- ۷۳-۲-۵- ویژگی های محیطی تهران.....
- ۷۳-۱-۲-۵- موقعیت طبیعی شهر تهران.....
- ۷۴-۱-۲-۵- موقعیت جغرافیایی شهر تهران.....
- ۷۴-۳-۵- اقلیم.....
- ۷۴-۱-۳-۵- تابش خورشید و تغییرات درجه حرارت.....
- ۷۴-۲-۳-۵- بارندگی.....
- ۷۴-۳-۳-۵- رطوبت.....
- ۷۵-۴-۳-۵- باد.....
- ۷۵-۴-۵- منابع آبهای سطحی و زیرزمینی.....
- ۷۶-۵-۵- موقعیت منطقه در رابطه با شهر تهران.....
- ۷۶-۶-۵- موقعیت زندان قصر.....
- ۷۷-۷-۵- مطالعات طرحهای بالادست.....
- ۷۷-۱-۷-۵- طرح جامع مصوب سال ۱۳۴۹.....
- ۷۸-۲-۷-۵- طرح جامع جدید تهران (حفظ و ساماندهی).....
- ۷۸-۳-۷-۵- طرح تفصیلی.....
- ۸۰-۴-۷-۵- طرح جامع اراضی عباس آباد.....
- ۸۰-۸-۵- دسترسی ها و شبکه ارتباطات سایت.....
- ۸۱-۹-۵- همجواری های سایت.....
- ۸۱-۱۰-۵- بررسی و تحلیل اجمالی سابقه تحولات و گسترش کالبدی منطقه.....
- ۸۱-۱۰-۵- دوره حکومت قاجار (رشد پیرامونی تهران و نقش بیلاقی منطقه).....
- ۸۲-۱۰-۵-۱-۱- پیشینه احداث قناتها در منطقه.....
- ۸۳-۱۰-۵-۲- دوره حکومت پهلوی اول (۱۳۲۰-۱۳۰۰ ش) روند ادغام در شهر.....
- ۸۶-۱۰-۵-۳- دوره حکومت پهلوی دوم (۱۳۵۷-۱۳۲۰)، روند ادغام در هسته مرکزی شهر.....
- ۸۸-۱۰-۵-۴- دوره انقلاب اسلامی ایران (تاکنون - ۱۳۵۷) - تداوم روند ادغام و توسعه بی رویه.....
- ۸۹-۱۱-۵- تحلیل و تبیین علل اصلی در شکل گیری و تحولات کالبدی منطقه.....
- ۸۹-۱۱-۵-۱- عوامل بیرونی.....
- ۸۹-۱۱-۵-۲- عوامل درونی.....
- ۹۱-۱۲-۵- مطالعات کلیات نحوه استفاده از زمین.....
- ۹۱-۱۲-۵-۱- سطوح و درصد کاربریهای اصلی.....
- ۹۲-۱۲-۵-۲- شناسایی کاربریهای مهم و شاخص در سطح منطقه.....

۹۲-۱۲-۳-۵- شناسایی ویژگیهای منطقه از نظر نحوه استفاده از زمین

۹۴-۱۲-۴-۵- شناسایی کاربریها با عملکرد فرامنطقه‌ای و شهری

۹۴-۱۳-۵- ساختار جمعیتی

۹۵-۱۴-۵- سطح فضای عمومی و سبز در طرحهای بالا دست

۹۶-۱۵-۵- معرفی قصر قاجار

۹۶-۱۵-۱- تاریخچه و موقعیت تاریخی قصر قاجار

۹۷-۱۵-۲- طرح و شکل قصر قاجار

۹۷-۱۵-۱-۲- درون قصر قاجار

۹۸-۱۵-۲-۲- باغ قصر قاجار

۹۸-۱۵-۲-۳- عمارت سردر قصر قاجار

۹۸-۱۵-۲-۴- عمارت حوضخانه

۹۹-۱۵-۳- شیوه تامین آب قصر قاجار

۹۹-۱۵-۴- سیر تحول کاربری قصر قاجار

۹۹-۱۵-۴-۱- قصر قاجار (۱۳۰۸- ۱۱۶۸ ه.ش)

۱۰۰-۱۵-۴-۲- شروع تغییر کاربری قصر قاجار

۱۰۱-۱۵-۴-۳- زندان قصر (۱۳۸۱- ۱۳۰۸ ه.ش)

۱۰۲-۱۵-۵- حوادث مهم در زندان قصر

۱۰۲-۱۵-۱-۵- از سال ۱۱۰۸ تا سال ۱۳۲۰

۱۰۳-۱۵-۲-۵- از سال ۱۳۲۰ تا سال ۱۳۵۷

۱۰۵-۱۶-۵- نتیجه گیری

۶- طراحی

۱۰۶-۱-۶- تشریح روند طراحی

۱۰۷-۲-۶- تحلیل سایت

۱۰۷-۲-۱- دسترسی های سایت

۱۰۹-۲-۲- همجواریها و ورودیها

۱۱۱-۲-۳- دید و منظرو عناصر شاخص بصری

۱۱۱-دید و منظر از درون به بیرون سایت

۱۱۱-۲-۳-۱- دید و منظر از بیرون به درون سایت

۱۱۱-۲-۳-۲- عناصر شاخص

۱۱۴-۲-۴- عناصر تاریخی و ساختمان های با ارزش سایت

۱۱۷-۲-۵- محور درختان و پوشش گیاهی

۱۲۰-۲-۶- مقایسه تطبیقی قصر قاجار با وضعیت سایت موجود

۱۲۱-۲-۷- اقلیم

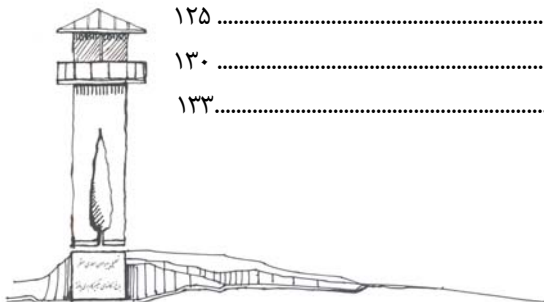
۱۲۲-۳- برنامه ریزی کمی و کیفی

۱۲۴-۴- راهبردهای طراحی

۱۲۵-۵- طرح

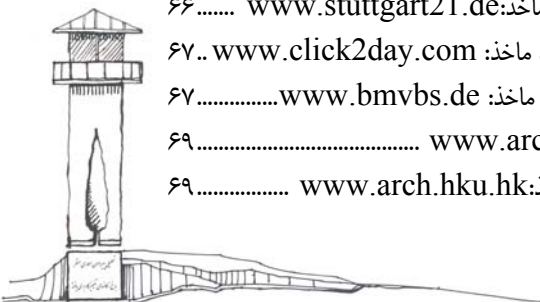
۱۳۰- منابع و مأخذ:

۱۳۳- چکیده انگلیسی

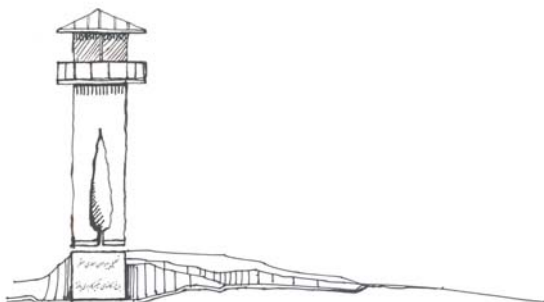

فهرست تصاویر

- تصویر ۱-۳ کاخ سلطنتی دوشان تپه، ماخذ: کتاب باغ های ایران و کوشک های آن ص ۱۶۵..... ۳۳
- تصویر ۲-۳ باغ شازده ماهان، ماخذ: www.Persian Garden.ir..... ۳۵
- تصویر ۳-۳ نقش چهار رود در قالی ایرانی، ماخذ: آرشیو دفتر پژوهشهای فرهنگی..... ۳۸
- تصویر ۴-۳ تقسیم پلان باغ به نه مربع در دوره تیموری، ماخذ: پایان نامه حیدرتاج ص ۱۴..... ۳۸
- تصویر ۵-۳ نارنجستان قوام و باغ هفت تن شیراز، ماخذ: پایان نامه حیدرتاج ص ۱۴..... ۳۹
- تصویر ۶-۳ عمارت دوشان تپه، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۴۸
- تصویر ۷-۳ میدان اسب دوانی دوشان تپه (۱۳۱۰ ق.ق)، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۴۸
- تصویر ۸-۳ قصر فیروزه (۱۲۹۵.ق)، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۴۹
- تصویر ۹-۳ قصر فیروزه، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلد ۲..... ۴۹
- تصویر ۱۰-۳ دریاچه و عمارت سلطنت آباد، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۵۰
- تصویر ۱۱-۳ عمارت حوضخانه سلطنت آباد، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۵۰
- تصویر ۱۲-۳ برج سلطنت آباد (پس از تعمیرات سالهای اخیر)، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلد اول ص ۲۹۰..... ۵۰
- تصویر ۱۳-۳ برج سلطنت آباد، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۵۰
- تصویر ۱۴-۳ عکس هوایی منطقه سلطنت آباد، ماخذ: www.google.com..... ۵۱
- تصویر ۱۵-۳ باغ فردوس، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۵۱
- تصویر ۱۶-۳ عشرت آباد، ماخذ: کتاب باغهای ایرانی و کوشکهای آن از بهشت ص ۱۶۸..... ۵۲
- تصویر ۱۷-۳ عمارت و حرمخانه باغ عشرت آباد، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۵۲
- تصویر ۱۸-۳ عمارت باغ عشرت آباد (در حال حاضر)، ماخذ: www.google.com..... ۵۲
- تصویر ۱۹-۳ عکس هوایی باغ عشرت آباد، ماخذ: www.google.com..... ۵۳
- تصویر ۲۰-۳ عمارت و باغ مسعودیه، تهران ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان..... ۵۳
- تصویر ۲۱-۳ عکس هوایی باغ و کاخ نیاوران، ماخذ: www.google.com..... ۵۵
- تصویر ۱-۴ باغ هنرمندان، ماخذ: www.google.com..... ۵۹
- تصویر ۲-۴ باغ هنرمندان، ماخذ: www.iranartists.org..... ۶۰
- تصویر ۳-۴ باغ امیر احمدی، ماخذ: روزنامه همشهری، شماره ۴۵۵۶..... ۶۰
- تصویر ۴-۴ فرهنگسرای خاوران در میان درختان موجود کاربری قبلی، ماخذ: کتاب فرهنگسرای خاوران..... ۶۱
- تصویر ۵-۴ فرهنگسرای بهمن، ماخذ: دفتر فنی فرهنگسرای بهمن..... ۶۱
- تصویر ۶-۴ باغهای موضوعی، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۲
- تصویر ۷-۴ باغ سفید، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۳
- تصویر ۸-۴ چمن مرکزی، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۳
- تصویر ۹-۴ آکس وسط، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۳
- تصویر ۱۰-۴ گلخانه ها، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۴
- تصویر ۱۱-۴ فواره ها وسط گلخانه ها، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۴
- تصویر ۱۲-۴ باغ نقره (بینایی)، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۴
- تصویر ۱۳-۴ پلان مجموعه فرهنگی کودکان، ماخذ: مجله آبادی شماره ۵۱ ص ۵۳..... ۶۵
- تصویر ۱۴-۴ شهر اشتوتگارت و موقعیت ایستگاه انتهایی و خطوط منتهی به آن، ماخذ: www.stuttgart21.de..... ۶۶
- تصویر ۱۵-۴ طرح انتقال خطوط راه آهن به زیر زمین و آزاد سازی زمین های آن، ماخذ: www.click2day.com..... ۶۷
- تصویر ۱۶-۴ نمایی از ایستگاه های جدید راه آهن در زیر زمین و نورگیر های آن، ماخذ: www.bmvbs.de..... ۶۷
- تصویر ۱۷-۴ مسیر دوچرخه سواری در پارک دویسبورگ نورده، ماخذ: www.arch.hku.hk..... ۶۹
- تصویر ۱۸-۴ نمایی از فضاهای تغییر کاربری یافته در پارک دویسبورگ نورده، ماخذ: www.arch.hku.hk..... ۶۹

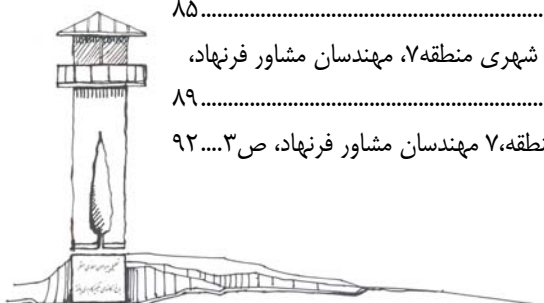

- تصویر ۴-۱۹ پلان پارک نورداسترن، ماخذ: www.nordsternpark.info ۷۰
- تصویر ۴-۲۰ پلان پارک نورداسترن، ماخذ: www.baukunst-nrw.de ۷۰
- تصویر ۱-۵ عمارت قصر قاجار، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۶۷ ۹۷
- تصویر ۲-۵ تزینات داخلی عمارت، ماخذ: مطالعات طراحی معماری منظر زندان قصر، دانشگاه تهران، ۱۳۸۳ ۹۷
- تصویر ۳-۵ قصر قاجار ، ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان ۹۸
- تصویر ۴-۵ سردر قصر قاجار ماخذ: آلبوم خانه کاخ گلستان ۹۸
- تصویر ۵-۵ حوضخانه قصر قاجار، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۷۰ ۹۸
- تصویر ۶-۵ حوضخانه و داخل باغ قصر قاجار ۱۸۶۷، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۶۹ ۹۹
- تصویر ۷-۵ برجهای هواکش قنات قصر قاجار، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۸۰ ۹۹
- تصویر ۸-۵ حیاط ورودی قصر قاجار ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۷۱ ۹۹
- تصویر ۹-۵ قصر قاجار، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۷۳ ۱۰۰
- تصویر ۱۰-۵ قصر قاجار پیش از ویرانی ۱۳۲۵ ه. ش، ماخذ: کتاب تهران در تصویر، جلداول، ص ۱۸۰ ۱۰۰
- تصویر ۱۱-۵ محبس قصر، ماخذ: کتاب مارکوف ص ۹۱ ۱۰۱
- تصویر ۱۲-۵ محبس قصر، ماخذ: کتاب مارکوف ص ۹۱ ۱۰۲
- تصویر ۱۳-۵ سر ورودی زندان مارکوف ۱۰۲
- تصویر ۱۴-۵ داخل بند ۱۰۳
- تصویر ۱۵-۵ زندان سیاسی ۱۰۴
- تصویر ۱-۶ ورودی زندان قصر ۱۰۹
- تصویر ۲-۶ ورودی زندان قصر ۱۰۹
- تصویر ۳-۶ کوشک و منبع آب داخل زندان قصر ۱۱۳
- تصویر ۴-۶ برج نگهبانی زندان قصر ۱۱۳
- تصویر ۵-۶ کوشک داخل زندان قصر ۱۱۳
- تصویر ۶-۶ دید مسجد زندان از داخل کوشک ۱۱۳
- تصویر ۷-۶ منبع آب و نگهبانی روی آن ۱۱۳
- تصویر ۸-۶ کوشک ۱۱۶
- تصویر ۹-۶ مسجد زندان ۱۱۶
- تصویر ۱۰-۶ زندان سیاسی ۱۱۶
- تصویر ۱۱-۶ زندان مارکوف ۱۱۶
- تصویر ۱۲-۶ محور درختان موجود روبروی مسجد ۱۱۹
- تصویر ۱۳-۶ محور درختان موجود روبروی کوشک ۱۱۹
- تصویر ۱۴-۶ محور شمالی - جنوبی درختان موجود ۱۱۹
- تصویر ۱۵-۶ درختان موجود در کنار زندان مارکوف ۱۱۹

فهرست نقشه ها

- نقشه ۳-۱ باغ سلطنتی پاسارگاد، ماخذ: کتاب باغ ایرانی بازتابی از بهشت ص ۴۰..... ۳۱
- نقشه ۳-۲ باغ و کاخ خسرو پرویز، ماخذ: کتاب باغ ایرانی بازتابی از بهشت ص ۵۷..... ۳۱
- نقشه ۳-۳ باغ چهل ستون اصفهان، ماخذ: کتاب باغهای ایران و گوشکهای آن ص ۱۰۳..... ۳۲
- نقشه ۳-۴ باغ شاه در دوره قاجار، ماخذ: کتاب باغهای ایران و گوشک های آن ص ۱۷۰..... ۳۳
- نقشه ۳-۵ باغ تخت قراچه شیراز، ماخذ: کتاب باغ های ایران و گوشک های آن ص ۲۰۰..... ۳۶
- نقشه ۳-۶ باغ ائل گلی تبریز ۱۳۴۸، ماخذ: کتاب باغ های ایران و گوشک های آن ص ۲۲۹..... ۳۷
- نقشه ۳-۷ باغ گلشن طبس (دانشدوست، ۱۳۶۲)، ماخذ: کتاب باغ های طبس..... ۳۸
- نقشه ۳-۸ باغ هفت تن شیراز، ماخذ: کتاب باغ های ایران و گوشک های آن ص ۱۹۵..... ۴۰
- نقشه ۳-۹ محور اصلی باغ گلشن طبس، ماخذ: کتاب باغ های طبس..... ۴۲
- نقشه ۳-۱۰ باغ و کاخ نگارستان، ماخذ: نقشه طهران ناصری به گوشک عبدالغفار خان نجمالملک (۱۳۰۹ ه. ق)..... ۴۶
- نقشه ۳-۱۱ طبقه همکف عمارت باغ مسعودیه ماخذ: سازمان میراث فرهنگی کشور..... ۵۴
- نقشه ۴-۱ باغ سیاه، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۳
- نقشه ۴-۲ آکس وسط، ماخذ: www.landscape.ir..... ۶۳
- نقشه ۴-۳ پلان مجموعه فرهنگی کودکان، ماخذ: مجله آبادی شماره ۵۱، ص ۵۳..... ۶۵
- نقشه ۴-۴ فضاهای آزاد شده در طرح پیشنهادی پروژه اشتودگارت ۲۱، ماخذ: <http://bp3.blogger.com>..... ۶۷
- نقشه ۴-۵ سایت پلان پارک دویسبورگ نورد، ماخذ: <http://www.arch.hku.hk>..... ۶۸
- نقشه ۴-۶ سایت پلان پارک آی-بی-ای امشیر، ماخذ: www.arch.hku.hk..... ۶۸
- نقشه ۴-۷ پلان پارک نورداسترن، ماخذ: www.nordsternpark.info..... ۶۹
- نقشه ۵-۱ نقشه دارالخلافه تهران که توسط الیانیکیولایوویچ روسی در سال ۱۲۶۹ ه. ق در مسکو به چاپ رسیده. ماخذ: www.aamahmoodian.com..... ۷۲
- نقشه ۵-۲: موقعیت شهرستان تهران، ماخذ: کتاب جغرافیای استان تهران، ۱۳۸۱، ص ۶..... ۷۴
- نقشه ۵-۳ موقعیت و حدود منطقه ۷ در شهر تهران، ماخذ: مطالعات توسعه شهری منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۴..... ۷۶
- نقشه ۵-۴ موقعیت زندان قصر در منطقه ۷، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۲۴..... ۷۶
- نقشه ۵-۵ کاربری اراضی منطقه ۷ پیشنهادی طرح جامع تهران (مصوب ۱۳۴۷)، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۲۲..... ۷۷
- نقشه ۵-۶ کاربری اراضی منطقه ۷ پیشنهادی طرح جامع جدید تهران (طرح حفظ وساماندهی)، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۲۳..... ۷۸
- نقشه ۵-۷ طرح تفصیلی پیشنهادی منطقه ۷، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۲۴..... ۷۹
- نقشه ۵-۸ موقعیت زندان قصر نسبت با اراضی عباس آباد، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۷..... ۸۰
- نقشه ۵-۹ دسترسیهای در دست اجرا یا در دست مطالعه، ماخذ: مطالعات پایه حمل و نقل و ترافیک منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۳۰..... ۸۰
- نقشه ۵-۱۰ کاربری همجواری های زندان قصر، ماخذ: مطالعات کاربری زمین منطقه ۷- مهندسان مشاور فرهاد، ص ۳..... ۸۱
- نقشه ۵-۱۱ گسترش تاریخی منطقه، ماخذ: مطالعات سازمان کالبدی - فضایی و سیمای شهری منطقه ۷، مهندسان مشاور فرهاد، ص ۷..... ۸۵
- نقشه ۵-۱۲ سیر تحول منطقه، ماخذ: مطالعات سازمان کالبدی - فضایی و سیمای شهری منطقه ۷، مهندسان مشاور فرهاد، ص ۱۳..... ۸۹
- نقشه ۵-۱۳ کاربری اراضی وضع موجود منطقه ۷، ماخذ: مطالعات کاربری زمین منطقه ۷، مهندسان مشاور فرهاد، ص ۳..... ۹۲

نقشه ۵-۱۴ سطوح کاربریهای عمده و بزرگ درون منطقه، ماخذ: مطالعات کاربری زمین منطقه ۷، مهندسان مشاور فرهنگ،
ص ۵..... ۹۳

نقشه ۵-۱۵ حدود و موقعیت کاربریهای عمده مقیاس فرامنطقه ای (شهری- ملی)، ماخذ: مطالعات پایه منطقه ۷- مهندسان
مشاور فرهنگ، ص ۸..... ۹۴

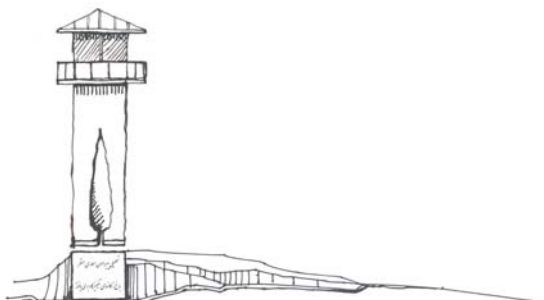
نقشه ۵-۱۶ توزیع کاربری فضای سبز و پارک در منطقه هفت، ماخذ: مطالعات محیط زیست منطقه ۷- مهندسان مشاور
فرنگ، ص ۲۱۸..... ۹۵

نقشه ۵-۱۷ موقعیت قصر قجر در تهران قدیم، ماخذ: کتاب باغ ایرانی بازتابی از بهشت ص ۱۱۱..... ۹۶

نقشه ۵-۱۸ قصر قاجار، ماخذ: کتاب باغ ایرانی بازتابی از بهشت ص ۵۷..... ۹۷

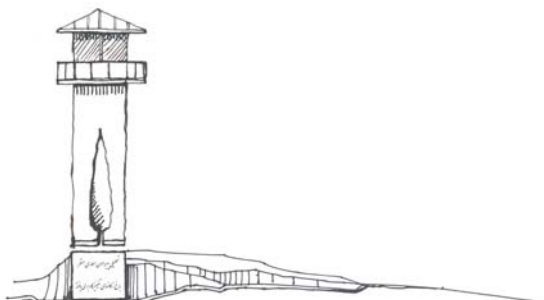
نقشه ۶-۱ تطبیق عکس هوایی با نقشه قصر قاجار، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۰

نقشه ۶-۲ تطبیق پلان زندان قصر با نقشه قصر قاجار، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۰

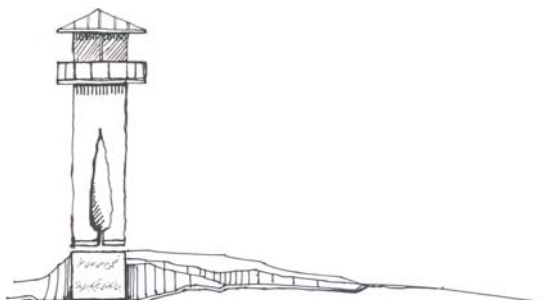
فهرست جداول

- جدول ۳-۱ تغییر کاربری در تعدادی از باغ های تهران، ماخذ: نگارنده..... ۵۷
- جدول ۴-۱ نمونه های تغییر کاربری یافته و مولفه های مهم در طراحی جدید آنها، ماخذ: نگارنده..... ۷۱
- جدول ۵-۱ میزان بارش در فصل های سال ماخذ: جغرافیای استان تهران ، ۱۳۸۱..... ۷۴
- جدول ۵-۲ کاربری های عمده پیشنهادی طرح تفصیلی ملاک عمل منطقه هفت که تا کنون محقق نشده است، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرنهاد، ص ۲۴..... ۷۹
- جدول ۵-۳ سطح اختصاص یافته به هر کاربری و سهم آن از سطح منطقه، ماخذ: مطالعات کاربری زمین منطقه ۷، مهندسان مشاور فرنهاد، ص ۲..... ۹۱
- جدول ۵-۴ کاربری های عمده پیشنهادی طرح تفصیلی ملاک عمل منطقه هفت که تا کنون محقق نشده است، ماخذ: مطالعات طرحهای بالادست منطقه ۷- مهندسان مشاور فرنهاد، ص ۲۳..... ۹۳
- جدول ۵-۵ کاربریها با عملکرد فرامنطقه‌ای و شهری منطقه، ماخذ: مهندسان مشاور فرنهاد، ص ۸..... ۹۴
- جدول ۵-۶ دلایل تغییر کاربریها در دوره های مختلف، ماخذ: نگارنده..... ۱۰۵
- جدول ۶-۱ امکانات و محدودیت‌های دسترسیها، ماخذ: نگارنده..... ۱۰۷
- جدول ۶-۲ امکانات و محدودیت‌های همجواریها و ایجاد ورودی، ماخذ: نگارنده..... ۱۰۹
- جدول ۶-۳ امکانات و محدودیت‌های دید و منظر و عناصر شاخص بعدی، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۱
- جدول ۶-۴ امکانات و محدودیت‌های عناصر تاریخی و ساختمانهای بارز در سایت، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۴
- جدول ۶-۵ امکانات و محدودیت‌های محور درختان موجود و پوشش گیاهی، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۷
- جدول ۶-۶ برنامه فیزیکی (حوزه تاریخی فرهنگی)، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۲
- جدول ۶-۷ برنامه فیزیکی (حوزه خدماتی)، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۳
- جدول ۶-۸ برنامه فیزیکی (حوزه ورزشی و تفریحی)، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۳
- جدول ۶-۹ برنامه فیزیکی (حوزه تجاری)، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۳

فهرست دیاگرام ها و نمودارها

- نمودار ۱-۵ مقطع شمالی- جنوبی منطقه تهران. ماخذ: تشویق، محسن، ص ۵۸..... ۷۳
- نمودار ۲-۵ خلاصه وضعیت و توصیه های اقلیمی شهر تهران، ماخذ: تشویق، محسن، ص ۵۸..... ۷۵
- نمودار ۱-۶ روند طراحی ماخذ: نگارنده..... ۱۰۶
- دیاگرام ۱-۶ بررسی دسترسی های سایت، ماخذ: نگارنده..... ۱۰۸
- دیاگرام ۲-۶ بررسی همجواری ها و امکان ایجاد ورودی، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۰
- دیاگرام ۳-۶ بررسی دید و منظر و عناصر شاخص بصری، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۲
- دیاگرام ۴-۶ عناصر تاریخی و ساختمان های با ارزش سایت، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۵
- دیاگرام ۵-۶ محور درختان و پوشش گیاهی، ماخذ: نگارنده..... ۱۱۸
- دیاگرام ۶-۶ جهت باد و تابش خورشید و تیوگرافی، ماخذ: نگارنده..... ۱۲۱

مقدمه

تعریف مساله

باغها و کاخ های تاریخی با گذشت زمان کاربری اولیه خود را از دست داده و با کاربری نامتناسب با هویت اولیه خود، مورد استفاده قرار گرفته اند. عمده این باغ ها که در خارج از شهر زمان خود ساخته شده بودند هم اکنون جزئی از بافت شهری شده و به این دلیل کاربری های متناسب با محیط اطراف این باغ ها از ارزش و اهمیت اساسی برخوردار است. نمونه این باغ ها را در تهران و دیگر شهرهای ایران می توان مشاهده کرد که هم اکنون به جهت کاربری های نظامی، صنعتی و ... مورد استفاده واقع می شود.

باغ سلطنت آباد تهران که محل بعضی از کاخهای ناصرالدین شاه بوده با وجود داشتن ارزش های تاریخی و منظر به کارخانه مهمات سازی تبدیل شده است. باغ تخت شیراز هم از این گونه فضاهاست که به پادگان تبدیل شده است. موقعیت قرارگیری این باغ ها، درون شهر و همچنین ارزش های تاریخی موجود و پتانسیل های طراحی منظر زمینه لازم جهت ایجاد فضاهای جمعی شهری در مقابل کاربری های نامناسب با فضای شهری را فراهم می آورد. زندان قصر تهران نیز از جمله این فضاهاست که در ابتدا قصر فتحعلی شاه قاجار بوده و در زمان رضا شاه به زندان تبدیل شد. این رساله بر آن است تا با بررسی نمونه های چنین فضاهایی در تهران و دیگر شهرها، زندان قصر را به عنوان یک نمونه موردی با استفاده از مبانی طراحی منظر به فضای جمعی جهت شهروندان تبدیل کند.

پیشینه تحقیق

در زمینه باغ - کاخ های تغییر کاربری یافته به صورت عام تاکنون تحقیقات جامعی صورت نگرفته است اما از تحقیقات انجام شده در مورد کاخ - باغ قصر قاجار می توان به پروژه تحقیقاتی معاونت پژوهشی دانشگاه تهران اشاره کرد.

اهداف و سوالات اصلی تحقیق

اهداف تحقیق را به صورت خلاصه در موارد زیر می توان دسته بندی کرد:

- ۱- تبیین مبانی طراحی منظر در حفظ و احیای باغ های تاریخی تخصیص داده شده به کاربری های دیگر
- ۲- تعریف باغ های تاریخی تغییر کاربری یافته به عنوان یک پتانسیل شهری
- ۳- بررسی جایگاه عناصر تاریخی - طبیعی و یادگارهای ذهنی - خاطره ای برای ایجاد و تقویت کیفیت

عرصه های جمعی

سوالات اساسی تحقیق در راستای دستیابی به اهداف چنین تعریف شده است:

- ۱- آیا می توان با رجوع به هویت اولیه باغ ها و کاخ های تاریخی تبدیل شده به کاربری های نامتناسب در راستای حفظ و احیای آنها گام برداشت؟
- ۲- نقاط قوت و ضعف در تغییر کاربری در باغ تاریخی تبدیل یافته به کاربری خاص را چگونه می توان مورد بررسی قرار داد؟
- ۳- وجود عناصر ارزشمند تاریخی و طبیعی باغ ها و کاخ های تاریخی چه نقشی در تبدیل این فضاها به عرصه های جمعی شهری با کیفیت مطلوب دارد؟

پیش فرض های تحقیق

بستر مورد مطالعه در این رساله به قصر قاجار شهرت دارد. از طرفی بدیهی است که این سایت به عنوان یک باغ ایرانی نیز شناخته شده است. نمونه های مشابه این مورد نیز در شهرهای ایران بسیار وجود داشته است و از این رو در این تحقیق از واژه باغ - کاخ برای پوشش دادن هر دو وجهه یاد شده این سایت استفاده شده است.

موضوع اصلی این رساله به جنبه های طراحی در زمینه معماری منظر باغ-کاخ های تاریخی تغییر کاربری یافته مربوط می شود و لذا پیش فرض های اولیه را به صورت زیر می توان مطرح کرد:

باغ های تاریخی تبدیل شده به کاربری خاص با داشتن زمینه تاریخی و عناصر هویتی، پتانسیل های بالایی جهت تغییر کاربری و تبدیل به یک فضای جدید را دارند.

با استفاده از طراحی منظر می توان در باغ و کاخ های تاریخی تبدیل شده به کاربری های خاص، از عناصر ارزشمند تاریخی - طبیعی موجود در این فضاها به عنوان یادگارهای ذهنی - خاطره ای در ایجاد فضا های جمعی شهری گام برداشت.

نوع تحقیق

این تحقیق از نمونه تحقیق های کاربردی است.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات در این رساله کیفی می باشد.

روش تحقیق

روش اصلی در انجام این تحقیق، روش توصیفی-تحلیلی است. البته باید گفت که متناسب با ماهیت هر بخش از روش های دیگر نیز بهره گیری شده است. در مباحث مربوط به چارچوب نظری از روش تحلیل و مقایسه جهت بررسی نظریات و نمونه های مختلف استفاده شده و در مباحث مربوط به باغ های تاریخی و روند تحول آنها از روش تاریخی استفاده شده است.

شیوه های گردآوری اطلاعات

در تنظیم چارچوب نظری از شیوه کتابخانه ای و در قسمت نمونه های موردی از ترکیب شیوه های کتابخانه ای، مشاهده و تحقیق میدانی استفاده شده است. در تجزیه و تحلیل، سایت نیز ابزار اصلی تحقیق میدانی است.

قلمرو تحقیق

قلمرو موضوعی این تحقیق شامل باغ - کاخهای تاریخی که در گذر زمان کاربری آنها تغییر پیدا کرده ، می شود. و قلمرو موضعی آن زنجان قصر تهران است. که روزگاری قصر فتحعلی شاه قاجار بوده است .

فرایند تحقیق

